

provincie **HOLLAND**
ZUID

Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2019

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Gelet op artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 en artikel 1, sub c, van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland;

Overwegende dat de provincie Zuid-Holland zich conform het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 inzet voor het behoud, het beleefbaar en toegankelijk maken en het benutten van erfgoed zodat dit bijdraagt aan een aantrekkelijke leefomgeving en een aantrekkelijk vestigingsklimaat;

Besluiten:

Vast te stellen het “maatregelenpakket erfgoedlijnen 2019”.

De provincie Zuid-Holland zet zich conform het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 in voor het behoud, het beleefbaar en toegankelijk maken en het benutten van erfgoed, opdat dit bijdraagt aan een aantrekkelijke leefomgeving en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

De provincie richt zich hierbij op zeven erfgoedlijnen in de provincie Zuid-Holland die bestaan uit de volgende objecten en elementen:

Atlantikwall

De erfgoedlijn Atlantikwall bestaat uit het samenhangende complex van bunkers/ bunkercomplexen, tankgrachten, maar ook zogenaamde zachte resten, die langs de kust zijn gebouwd of benut als onderdeel van de Atlantikwall. Deze Duitse linie had als doel de geallieerden buiten Nederland te houden en zo een tweefrontenoorlog te voorkomen. Zwaartepunten in Zuid-Holland zijn onder meer de Festung Hoek van Holland, de verdedigingswerken in/ bij Den Haag/ Scheveningen, Katwijk en Noordwijk en enkele verdedigingswerken op de Zuid-Hollandse eilanden Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee.

Naar aanleiding van de kwaliteitsslag erfgoedlijnen ligt de nadruk op betere benutting van het bestaande en reeds ontwikkelde door de inzet van publieksbereikvergrotenende en verbindende maatregelen en minder op nieuwe ontwikkeling.

Goeree-Overflakkee

De erfgoedlijn Goeree-Overflakkee wordt bepaald door de elementen die te maken hebben met de rol van het water. Het gaat dan vooral om de havenkanalen met de omliggende cultuurhistorische landschapselementen (zoals de ringdijken, de krekken, uitwateringssluizen e.d.), de linedijk en de verdedigingswerken in Ooltgensplaat, enkele monumentale objecten zoals de Vuurtoren en de

cichoreifabriek Ceres in Ouddorp, tracégedeelten van het aan de havenkanalen verbonden voormalige RTM-tramnet, elementen die te maken hebben met de Watersnoodramp 1953 en enkele historische elementen in Middelharnis die herinneren aan de geschiedenis van de visserij. De focus van de erfgoedlijn Goeree-Overflakkee ligt de komende periode op de kwaliteitsverbetering van de havenkanalen en het vergroten van het publieksbereik, waarbij wordt samengewerkt met VVV, Eilandmarketing, Stichting Podium, Erfgoedhuis Zuid-Holland en de provincie Zuid-Holland.

Landgoederenzone

De erfgoedlijn Landgoederenzone bestaat uit buitenplaatsen, landgoederen en kastelen; complexen en elementen of gerelateerde objecten zoals oranjerieën, koetshuizen en portierswoningen. De Landgoederenzone loopt geografisch langs de binnenduinrand, op de strandwallen tussen Monster tot en met Noordwijkerhout en Hillegom en langs de trekvaarten Vliet en Haarlemmertrekvaart. De buitenplaatsen, landgoederen en kastelen in de Landgoederenzone zijn meestal voorzien van ruimtelijke bescherming, zoals landgoed- of kasteelbiotoop en maken veelal deel uit van een landgoederenzone (zoals opgenomen in de Cultuurhistorische Hoofdstructuur). Onder de noemer Hollands Buiten werkt de erfgoedtafel aan het behouden van de landgoederen en de landgoederenzone, het realiseren van economische dragers en het vergroten van de herkenbaarheid en samenhang tussen de landgoederen.

Limes

De erfgoedlijn Limes volgt het historische tracé van de Romeinse Limes (de Limes), langs de Oude Rijn. De erfgoedlijn bestaat uit archeologische resten van forten (castella), wachttorens en burgernederzettingen (vici), verbonden door de Limesweg. Daarnaast behoren de Vliet (Fossa Corbulonis / Corbulogracht) en Forum Hadriani (Civitas Cananefatium) tot de erfgoedlijn Limes. Ter voorbereiding op de mogelijke nominatie van de Romeinse Limes tot UNESCO werelderfgoed, wordt bij de ontwikkeling van de erfgoedlijn ingezet op de Oude Rijn als Romeinse Waterbaan, met de Romeinse schepen van Zwammerdam als merk van de Zuid-Hollandse Limes en met gevisualiseerde en beleefbare castella, die door routes over land en water zichtbaar en beleefbaar met elkaar worden verbonden en ingebed in een voor de recreant en toerist interessant Romeins aanbod.

Oude Hollandse Waterlinie (OHW)

De erfgoedlijn Oude Hollandse Waterlinie bestaat uit elementen die het functionele defensiewerk uit de periode 1672 belichten. Het gaat daarbij om de inundatiekommen en inundatiegebieden. Dit zijn de gebieden die om militair tactische redenen onder water konden worden gezet. Het waterpeil werd zo gekozen dat het gebied noch begaanbaar, noch bevaarbaar was. Daarnaast behoren de stedelijke vestingen, de dijken en kades langs de rivieren en rond de te inunderen polders, de inundatiesluizen, forten en schansen tot deze erfgoedlijn.

In het kader van de kwaliteitsslag erfgoedlijnen is een actualisatie van de gebiedsvisie Oude Hollandse Waterlinie 2022 gemaakt dat dient als eindbeeld voor de erfgoedlijn. Hierin staan drie verhaallijnen centraal: de waterlinie van het rampjaar 1672, het grootschalige experiment van de inundatie en het strategisch landschap van de Gouden Eeuw stad en ommeland.

Trekvaarten (Haarlemmer Trekvaart, Vliet, Schie, Maassluizervaart en Vlaardingenvaart)

De erfgoedlijn Trekvaarten gaat over de 'Intercity van de Gouden Eeuw' en vertelt het verhaal van de voor de mens gegraven waterverbinding met trekschuiten- en jaagpadenstructuur. Het bestaat uit de historische transportassen tussen de opkomende Hollandse steden: het water en de oevers langs de trekvaartverbindingen Haarlemmertrekvaart, Vliet, Schie en Delflandse trekvaarten. Voor de beleefbaarheid en benutting van de erfgoedlijn wordt de komende jaren ingezet op het terugbrengen en beschermen van trekvaartgebonden elementen, het benadrukken van de trekvaarthavens

(overstaphaltes/ knopen), het versterken van het vaarnetwerk en kwaliteiten van trekvaartonderdelen en publieksbereik en promotie.

Waterdriehoek

De erfgoedlijn Waterdriehoek wordt gevormd door Werelderfgoed Kinderdijk, de Biesbosch en de Drechtsteden en vertelt het verhaal van het water, mensen en machines in Zuid-Holland. De Waterdriehoek bestaat uit de volgende elementen: de rivieren Oude Maas, Merwede en Noord en hun oevers en dijken, historische waterstaatsobjecten zoals molens en gemalen, buitendijkse elementen als griendheuvels en griendketen, eendenkooien en watergebonden industriële objecten als scheepswerven. De aandacht zal de komende jaren worden verlegd van afzonderlijke iconen naar verbinding tussen de iconen (van losse objecten naar lijn). De focus wordt minder gericht op recreatie/toerisme en meer op ruimtelijke kwaliteit (oeverkwaliteit). Er wordt voorrang gegeven aan fysieke, robuuste projecten. De erfgoedtafel zal zich de komende jaren vooral richten op het maritiem en industrieel erfgoed.

Proces

Het realiseren van erfgoedlijnen kan de provincie niet alleen. Daar zijn vele partijen bij betrokken. Iedere erfgoedlijn kent een netwerk van stakeholders; de zogenaamde erfgoedtafels.

De erfgoedtafels formuleren een gezamenlijk streefbeeld en een logisch daaruit voortvloeiende agenda van activiteiten en projecten. Deze erfgoedtafels zijn niet statisch. Gedurende de uitvoering kunnen stakeholders aanhaken.

Partijen kunnen aan de erfgoedtafel een project of activiteit inbrengen. De erfgoedtafel bepaalt of dit project bijdraagt aan het streefbeeld en of het wordt voorgedragen aan de provincie ter financiering. De algemene criteria uit de Beleidsvisie Cultureel Erfgoed 2013-2016, het Uitvoeringsprogramma Erfgoedlijnen 2013-2016 en de afwegingskaders van de erfgoedtafels vormen de kaders hiervoor.

Dit proces resulteert jaarlijks in een lijst met projecten per erfgoedlijn waarvoor een bijdrage van de provincie noodzakelijk is om het te kunnen realiseren. Deze lijst dient als advies aan de provincie Zuid-Holland en vormt de basis voor het maatregelenpakket erfgoedlijnen. Jaarlijks stellen Gedeputeerde Staten een nieuw maatregelenpakket vast op advies van de erfgoedtafels.

In het kader van de kwaliteitsslag erfgoedlijnen hebben Gedeputeerde Staten de erfgoedtafels gevraagd om de voorgedragen projecten kritisch te beoordelen op hun bijdrage aan het gezamenlijke streefbeeld van de tafel. De erfgoedtafels zijn in 2016 gestart met de aanscherping van hun streefbeeld en de vertaling ervan in een afwegingskader voor de voorgedragen projecten. Dit leidt ertoe dat alleen kwalitatief goede projecten die bijdragen aan het streefbeeld een plek krijgen in het maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland kunnen uitsluitend subsidies worden aangevraagd voor projecten uit het maatregelenpakket erfgoedlijnen. In onderstaande tabel worden de projecten, partijen, subsidiebedragen en prestaties genoemd waarvoor subsidies kunnen worden aangevraagd in het kader van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland.

Atlantikwall			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Projectnaam	Prestaties
Stichting Liniebreed Ondernemen	€ 81.300	Atlantikwallnederland.nl	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeld, opgeleverd en onderhouden Atlantikwallplatform; • Deelname van 22 AW-partijen gedurende 3 jaar; • Twee motivatiebijeenkomsten voor deelnemers.
Stichting Europees Erfgoed Atlantikwall	€ 40.000	Bunkerdag 2019	<p>Organisatie bunkerdag 2019 met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tenminste 13.500 bezoekers; • Minimaal 95 opengestelde bunkers; • Bij minimaal 50 locaties een randprogramma; • Ontwikkeld 10 bunkervlogs die blijvend beschikbaar komen.
Museon	€ 15.390	Voltooiing Herinneringsroute Atlantikwall	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeld fietsroute langs de volledige vesting Den Haag; • Ontwikkeld en vormgegeven afdrubbare routebeschrijving; • Gemarkeerd 11 belangrijkste fysieke sporen aan de zeezijde van de vesting; • Vormgegeven, geproduceerd en geplaatst 11 panelen en dragers; • Verbeterd en uitgebreid www.atlantikwalldenhaag.nl met verdiepende informatie, verhalen en beeldmateriaal.
Gemeente Rotterdam	€ 25.000	Verdedigingspark Hoek van Holland	Uitgewerkt en gedragen concept Verdedigingspark waarin alle AW-partijen in HvH een rol hebben en zich eraan committeren.
Gemeente Wassenaar	€ 14.000	De tankgracht als schakel tussen ecologie en cultuurhistorie	Rapport met daarin concrete voorstellen om dit deel van de Atlantikwall in te zetten als ecologische verbinding binnen de opgaven van de opgestelde Integrale Ruimtelijke Verkenning.
Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk	€ 46.000	Borgen (brand)veiligheid bezoekers AW-Museum	<ul style="list-style-type: none"> • Aangebracht leidingen en sproeiers en voorzieningen om het veiligheidssysteem van voldoende water te voorzien; • Geplaatst 4 branddeuren.
Stichting Biberbunker Oostvoorne	€ 11.100	Herinrichting Biberbunker	3 ruimtes in de Biberbunker heringericht.

Stichting Kunstvereniging Katwijk	€ 10.000	Opgraven deel Atlantikwall muur in Katwijk aan Zee	<ul style="list-style-type: none"> Blootgelegd ca. 15 meter antitankmuur; Voorlichtingspaneel ontwikkeld, geproduceerd en geplaatst.
Goeree Overflakkee			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Projectnaam	Prestaties
Gemeente Goeree-Overflakkee namens de dorpsraad Stellendam	€ 10.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Stellendam, fase III	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd en geplaatst speelelement en muurschildering aan de schuur ter vervanging van het reclamebord; Gerealiseerd en geplaatst zitgelegenheid en picknickplaats; Aanwezige brug gerestaureerd.
Gemeente Goeree-Overflakkee namens de dorpsraad Dirksland	€ 60.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Dirksland, fase II	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd en geplaatst blokkade voor autoverkeer; Gebied herbestraat; Gerealiseerd en geplaatst zitgelegenheid en picknicktafels met afvalbak en verlichting; Gerealiseerd en geplaatst informatievoorziening over de omgeving; Trambrug opgeknapt; Gerealiseerd en geplaatst passend kunstwerk in de directe omgeving van de brug.
Gemeente Goeree-Overflakkee namens de dorpsraad Ooltgensplaat	€ 35.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Ooltgensplaat, fase IIA	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd en geplaatst lichtopstand bij de entree van het havenkanaal; De historische botenhelling gereconstrueerd en teruggeplaatst.
Brouwerij Solaes b.v. te Sommeldijk	€ 125.000	Herbestemming cichoreifabriek Ceres te Ouddorp	<p>Cichoreifabriek Ceres te Ouddorp herbestemd tot brouwerij met een groot horeca concept: proeflokaal, foodmarket, restaurant, winkel en B&B. Het historische karakter van Ceres en het verhaal wordt levend en toegankelijk gehouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gehele complex bouwkundig geschikt gemaakt voor de herbestemming.
VVV Goeree-Overflakkee	€ 31.115	Kwaliteitsimpuls Communicatie, marketing, publieksbereik	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd Erfgoedmagazine ook voor OMD 2019; Publieksevenement erfgoed tijdens OMD 2019; Ondersteund, redactie incl.

			<p>beheer facebookpagina en content (goede teksten, oral history en foto's/filmpjes);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd winter-erfgoedflyer (arrangementen/evenementen); • Aanpaste en opnieuw gedrukte Duitse versie Erfgoedkaart; • Gerealiseerd Erfgoedpaspoort met gebruik van nieuwe technologieën; • 10 bijzondere foto's van de erfgoedboekbeelden op Goeree-Overflakkee gemaakt.
Gemeente Goeree-Overflakkee	€ 37.500	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Middelharnis	<ul style="list-style-type: none"> • Gerestaureerd en zichtbaar gemaakt natuursteenwerk doorlaten oostelijke spuisluizen; • Zichtbaar gemaakt duikers van spuisluizen in de straat; • Gerealiseerd en geplaatst informatiepaneel met de cultuurhistorie van spuisluizen.
Stichting Behoud Beugsloep MD10	€ 12.500	Bezoekersplatform beugsloep MD10 op de Menheerse werf, Middelharnis	Bezoekerspresentatie gecreëerd op en bij de MD10 over de restauratie en de historie van de MD10 en de rol van de bebouwing in zijn samenhang (Menheerse werf), de haven en het havenkanaal.
Gemeente Goeree-Overflakkee	€ 220.000	Fort Prins Frederik restauratie fase 1B	<ul style="list-style-type: none"> • Afgeronde restauratie van de overige delen geschutstoren; • Balkons en toegangspoort geschutstoren gereconstrueerd.
Gemeente Goeree-Overflakkee	€ 22.000	Leerlijn erfgoededucatie (Cultuureducatie met Kwaliteit)	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd vier lespakketten die passen in de doorlopende leerlijn erfgoedonderwijs Goeree-Overflakkee voor het BO (groep 3 tot en met groep 8), te weten: Havenkanalen, Fort Prins Frederik, Visserijhavens (doorontwikkeling Havendag Junior), Bunkers; • Gepresenteerd en gepromoot leerlijn aan pers, politiek, onderwijs e.d.
Landgoederenzone			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 20.000	Dag van het Kasteel 2019	Dag van het Kasteel 2019 in Zuid-Holland gecoördineerd:

			<ul style="list-style-type: none"> • Activiteitenprogramma op deelnemende landgoederen gerealiseerd; • PR en communicatie; • Deelname minimaal 18 landgoederen.
Fam. Ruijgrok	€ 120.000	Herstel Park Zeerust (fase 1)	<p>Hersteld parkaanleg park Zeerust:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hersteld padenstructuur; • Hersteld watergang/ vijverpartij; • Hersteld beplantingsstructuur; • 1 prieel gerealiseerd.
Gemeente Wassenaar	€ 50.000	Ontdek Frederiks Parkenroute!	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 4 markeringspunten met informatie over Frederiks Parkenroute aangebracht; • Zichtlijnen en beplantingstructuur versterkt; • Bestaande bouwkundige onderdelen geaccentueerd en hersteld; • Virtuele en fysieke wandelroute ontwikkeld.
Gemeente Lisse	€ 20.000	Wandelverbinding met authentiek karakter Huys Dever	Gerealiseerd wandelverbinding met wandelbrug tussen 't Huys Dever en de Vennestraat Lisse.
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 15.000	Hollands Buiten Marketing 2019	<p>Uitgevoerd fase 2 marketingstrategie Hollands Buiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Social media campagne; • Beeldmateriaal ontwikkeld; • Persreis georganiseerd en begeleid.
Gemeente Den Haag	€ 10.000	Cultuurhistorische verkenning landgoederenstructuur Den Haag Noord	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgevoerd cultuurhistorisch onderzoek naar landgoederen Den Haag Noord; • Plan van aanpak opgesteld voor verbetering recreatieve routing van de fietsinfrastructuur langs landgoederen Den Haag Noord.
Gemeente Wassenaar	€ 40.000	De Paauw Fase 3, een waardige entree	<ul style="list-style-type: none"> • Historische uitstraling oprijlaan De Paauw hersteld; • Herkenbare moestuin met beplanting ontwikkeld.
Stichting De Pluktuin van Oostduin i.o.	€ 40.000	Pluktuin Benoordenhout: de vergeten tuin van landgoed Oostduin	<ul style="list-style-type: none"> • Historische tuinmuur gerestaureerd; • Historische kas gereconstrueerd.
Fam. Oosterloo	€ 35.000	Restauratie park Berbice Koetshuis	<ul style="list-style-type: none"> • Zaailingen verwijderd; • Padenstructuur tot rondgaande wandeling aangelegd; • Heestergroepen en bomen bij

			<p>markante punten geplaat;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kruiden en stinzenvegetaties ontwikkeld; • Historische verbinding met Buitenplaats Berbice hersteld.
Stichting Graaf Carel van Lynden	€ 255.000	Restauratie ommuurde tuin en kassen Frederikshof Keukenhof	<ul style="list-style-type: none"> • Gerestaureerd tuinmuur incl. gevelsteen van voormalig huis Halfweg; • Gerestaureerd muurkassen en koude kassen.
Stichting Rust en Vreugd	€ 116.400	Herstel Park Rust en Vreugd Wassenaar	<p>Park Rust en Vreugd hersteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zichtlijnen hersteld; • Slingerpaden hersteld; • Lanen hersteld; • Oude en bijzondere bomen vrijgesteld.
Stichting tot behoud cultuurhistorische buitenplaatsen	€ 100.000	Herstel Zoicherpark buitenplaats Berbice	<p>Hersteld Zoicherpark, aangelegd door Zoicher sr. in 1803, op de buitenplaats Berbice te Voorschoten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waterpartijen hersteld; • Padenstructuur hersteld; • Beplantingsstructuur hersteld.
Gemeente Den Haag	€ 10.000	Cultuurhistorische verkenning landgoederen Vlietzone	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgevoerd cultuurhistorisch onderzoek waardering landgoederen Vlietzone; • Ontwikkeld richtlijnen voor de ontwikkeling van de Vlietzone met versterking landgoederenlandschap; • Publieksbrochure gemaakt.
Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest	€ 60.000	Herstel oprijlaan landgoed Oud-Poelgeest	<ul style="list-style-type: none"> • Hersteld oprijlaan; • Aangelegd tweede toegang/ uitrit landgoed Oud-Poelgeest.
Te Werve Monumenten B.V.	€ 40.000	Herstel parkaanleg fase 2 Te Werve	<ul style="list-style-type: none"> • Beplantingsstructuur hersteld; • Waterhuishouding slingerbeek verbeterd.
NSW landgoed Oostergeest	€ 60.000	Restauratie dak hoofdhuis Complex Historische Buitenplaats Oostergeest	Schilddak met zakgoot hoofdhuis Buitenplaats Oostergeest gerestaureerd.
Stichting Kasteel Duivenvoorde	€ 63.000	Verguld met het vergulden van de Acanthusbladeren	Acanthusbladeren Marotzaal Duivenvoorde gerestaureerd.
Te Werve Monumenten B.V.	€ 45.000	Restauratie duiventoren Te Werve	15 ^e -eeuwse duiventoren landgoed Te Werve gerestaureerd.

Limes			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Nieuw Utrechts Toneel	€ 30.000	Grens - locatie Matilo	<ul style="list-style-type: none"> • 5 interactieve voorstellingen over het gegeven 'grens', waarbij 'toen' en 'nu' zijn verbonden • Opbrengsten geconsolideerd door middel van voorprogramma en naprogramma met (wijk)verenigingen.
St. Museumpark Archeon	€ 56.000	Romeinse schepen van Zwammerdam - Iconen van de Limes 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereid restauratie Zwammerdam 4; • Zwammerdam 6 uitgeladen, gewassen, gedroogd, opgemeten, opgeslagen en geconserveerd; • Publieksbereik en communicatie.
Museum Swaensteyn	€ 150.000	De Romantische Limes - Fysieke visualisatie Forum Hadriani	<ul style="list-style-type: none"> • Opgewaardeerd huidige parksituatie tot "Romantisch park" uit de tijd van Reuvens, die Forum Hadriani heeft opgegraven; • Gevisualiseerd Forum Hadriani in het park; • Aangelegd Romeinse ontdekkingsroute door het park.
St. Waterrecreatie Nederland	€ 20.000	Ervaar de Romeinse Rijn	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeld strategisch haalbaarheidsplan om de Rijn te ontwikkelen tot Romeinse Waterbaan; • Ontwikkeld uitgangspunten voor ontwerp steigerborden, bewegwijzering en oevermarkeringen; • Advies aanlegplaatsen en overstappunten; • Gestimuleerd en geborgd Romeinse vaararrangementen; • Realisatie steiger Ipse de Bruggen versneld.
Flavour	€ 37.500	Limes Belevingsroute 'Echoes'	Minimaal 2 bezoeklocaties en ondernemers langs de Limes verbonden aan spel 'Echoes', waarin het verhaal van de Limes wordt verteld, gekoppeld aan de ANWB Limes fiets- en wandelroute.

Oude Hollandse Waterlinie			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Stichting Oude Hollandse Waterlinie	€ 16.500	Gouda, waterlinie stad	Gouda als stad aan de waterlinie beter op de kaart gezet: <ul style="list-style-type: none"> • Onderzocht de rol van Gouda en belangrijke plekken in de Oude Hollandse Waterlinie; • Georganiseerd publieksactiviteiten om de rol van Gouda en de lokale geschiedenis bekend te maken.
Vereniging Historische kring Nieuwpoort	€ 49.000	Tentoonstelling over de vestingstad Nieuwpoort en zijn ligging aan de Oude Hollandse Waterlinie fase 1	Gevisualiseerd en beleefbaar gemaakt geschiedenis van de vestingstad Nieuwpoort en zijn ligging aan de Oude Hollandse Waterlinie in een permanente tentoonstelling in het oude stadhuis Nieuwpoort.
Gemeente Gorinchem	€ 15.000	Historische haag langs Gorcumse vestingwal	Teruggebracht historische haag (meidoorn) langs een deel van de vestingwal om het historische beeld van de werking van de vestingwallen te laten zien.
Gemeente Krimpenerwaard	€ 15.000	Ontwikkelplan Oude Hollandse waterlinie in breed perspectief	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar en visie op het erfgoed en het verhaal van de Oude Hollandse Waterlinie in de Krimpenerwaard in samenspraak met bewoners; • Ruimtelijke vertaling hiervan en inzicht in koppelingen aan ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven.
Stichting Oude Hollandse Waterlinie	€ 73.125	Op weg naar het jubileumjaar 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereid, uitgewerkt programma en betrokken externe partijen en stakeholders voor het jubileumjaar 2022; • Georganiseerd jaarlijks waterliniefestival en activiteiten; • Georganiseerd symposium.
Stichting Fort Wierickerschans	€ 33.000	Bezoekerscentrum/bezoekers belevenis Oude Hollandse Waterlinie Fort Wierickerschans	<ul style="list-style-type: none"> • Verkennend onderzoek uitgevoerd naar bezoekerscentrum / bezoekersbelevens Oude Hollandse Waterlinie; • Ontwerp en businesscase bezoekerscentrum/ bezoekersbelevens uitgewerkt.

Stichting Liniebreed Ondernemen	€ 21.000	Oude Hollandse Waterlinie in beeld	Uitgewerkt marketingstrategie in een toolkit voor alle deelnemers Oude Hollandse Waterlinie (o.a. folder, gezamenlijke huisstijl).
Stichting Struinen en Vorsen	€ 33.500	Oude Hollandse Waterlinie en Hollandse IJssel verbonden	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeld vaarroute tussen de Oude Hollandse Waterlinie en Hollandse IJssel gekoppeld aan historische elementen en arrangementen; • Onderzoek historische elementen uitgevoerd; • Wandelroute ontwikkeld; • Ontwikkeld Gouda Poort tot de Oude Hollandse Waterlinie; • Uitgevoerd publiekactiviteiten.
Stichting Oude Hollandse Waterlinie	€ 16.000	Stripboek Oude Hollandse waterlinie	Historisch verantwoord stripboek over de Oude Hollandse Waterlinie (1672).
Stichting Waterliniemuseum Fort Vechten	€ 10.000	Kinder doe-expositie	Onderzoek uitgevoerd en voorontwerp gerealiseerd van reizende kinder-doe expositie over de Oude Hollandse Waterlinie.
Gemeente Nieuwkoop	€ 45.000	Uitkijktoren Noordse Buurt	Gerealiseerd uitkijktoren met informatiepanelen over de Oude Hollandse waterlinie in Nieuwkoop met als doel de Oude Hollandse Waterlinie zichtbaar te maken.

Trekvaarten

Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Stichting Monstersche Sluis	€ 11.000	Loopbruggen (en sluiswachtershuisje) Monstersche Sluis	Gebouwd en teruggeplaatst 2 loopbruggen.
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 25.000	Atlas (Canon) van de Trekvaarten	Publieksgerichte publicatie over de erfgoedlijn en trekvaarten netwerk.
Historische Vereniging Maassluis	€ 15.000	Gevelsteen De Goude Leeuw	Gevelsteen hersteld, gerestaureerd en geplaatst.
Stichting Stadskraan I.O.	€ 163.000	Stadskraan Vlaardingen, fase 1 en 2	Stadskraan gereconstrueerd en heropgericht: Hout aangekocht en bewerkt, tekening van de historische stadskraan gemaakt, bouwplaats opengesteld en promotieactiviteiten uitgevoerd.
Gemeente Hillegom	€ 58.000	Bredere bekendheid en belevingsstops trekvaart Haarlem - Leiden	4 steigers en 10 informatievoorzieningen geplaatst.
Gemeente Midden-	€ 30.000	Trekschuit Midden-Delfland	<ul style="list-style-type: none"> • Schepen aangepast;

Delfland		weer in de vaart (fase 2) en informatiezuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Training gegeven; • Arrangement ontwikkeld; • 3 informatiezuilen geplaatst.
Royal Delft	€ 57.000	Restauratie bouwkeramiek Koninklijke Porceleyne Fles	Gerestaureerd verzameling bouwkeramische objecten binnentuin (rijksmon.)
Stichting The Art Foundation I.O.	€ 25.000	Trekvaart in beeld en Jongkind	<ul style="list-style-type: none"> • Ontworpen en geplaatst beeld van Jongkind; • Georganiseerd evenement.
Waterdriehoek			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Gemeente Dordrecht	€ 112.000	Schroevendok Straatman	Rijksmonumentale schroevendok gerestaureerd.
Stichting Werelderfgoed Kinderdijk	€ 75.000	Cultuurhistorische elementen molenverven en aanpassingen museummolen Nederwaard	Verbeterd kwaliteit 4 molenverven overeenkomstig het Integraal Uitvoeringsprogramma Natuur en Landschap Werelderfgoed Kinderdijk.
Stichting Het Wiegje Beatrijs van Kinderdijk	€ 50.000	Het wiegje Beatrijs van Kinderdijk	Gerealiseerd kunstwerk "Wiegje van Beatrijs".
Stichting Brugwachtershuisjes	€ 10.000	Overbruggen	Uitgevoerd pilot dubbelgebruik van 1 brugwachtershuisje in Dorrecht (noodbediening voor brugwachter en hergebruik nieuwe gebruiker) incl. benodigde maatregelen. Leerpunten m.b.t. knelpunten en kansen leiden tot definitief hergebruik van 1 of meerdere brugwachtershuisjes in Dordrecht.

Den Haag, 9 oktober 2018

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

secretaris
drs. H.M.M. Koek

voorzitter,
drs. J. Smit